L'EXILI DEL 39

AL CÒMIC

VINYETES A LA FRONTERA

L'EXILI DEL 39

AL CÒMIC

VINYETES A LA FRONTERA

CRÈDITS

COMISSARIAT DE L'EXPOSICIÓ
FRANCISCO COLLADO CERVERÓ (UPV)
JOSEP-VICENT GARCIA RAFFI (UV)

COORDINACIÓ DEL MUME
MIGUEL GARRIDO GUIRERA
MIGUEL SERRANO
EVA CARRERA

GESTIÓ
ÀREA D'ACCIÓ CULTURAL UPV

DISSENY
JORDI CLAVERIA, CONOYOMO
CAROLINA ARÉVALO
SARA GURREA
IRENE FORNES

DISSENY CARTELL
JEAN-MARIE MINGUEZ

AGRAÏMENTS
ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU
BIBLIOTECA FACULTAT DE BELLES ARTS UPV

CESSIÓ DE REPRODUCCIONS
AUREL (AURÉLIEN FRONSAT)
BELATZ (MIKEL SANTOS)
DAVID TAPIA
DIÑARET (DIÑARI MARTÍNEZ)
JORDI PEDRO
JOSÉ ANTONIO ÁVILA
JOAN KALVELLIDO
MANUEL GRANELL
MARC VILA
PACO ROCA
QUIM BOU
RUNA BARRIO

IMPRESSIÓ
COMOYOMO

CRÈDITS EDITORIALS
© ALGA TALENT EDITORIAL
© ARIADNA EDITORIAL
© ASOCIACIÓN JUVENIL CARACOLA DE VÉRTICE
© ASTIBERRI EDICIONES
© BANG EDICIONES
© BAO PUBLISHING
© CAMELIA COMIC
© CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ SA (CCMA)
© DESCONTROL EDITORIAL
© DIAMOND EDICIONES
© DIBBUKS EDITORIAL
© ECC COMICS
© ESPASA
© EDICIONES B
© EDICIONES ALMOHADILLA
© EDICIONES DE PONENT
© EDICIONES TORRE DE PAPEL
© EDITORIAL CASTERMAN
© EDITORIAL ESPUÑA
© EDITORIAL JC LASTRA-RAMOCO
© EDITORES DE TEBEOS
© EDITORIAL ZENDO-PELÍCANO
© EL PASEO
© EL VIEJO TOPO
© FUNDACIÓ PERE ABERCA
© FUTUROPOLIS
© GP EDICIONES
© HOTEL PAPEL
© IMEPHES EDICIONES
© ILUSIONES EDICIONES
© LA BOÎTE A BULLES
© LES FLANS D'EU
© NORMA EDITORIAL
© PLANETA DEAGOSTINI
© PANICO EDICIONES
© RECCIO
© ULTRAMARINO EDICIONES
© VERTA STUDIO
© VIDA COCHONE
© ESCUELA CÓMICS
© MEDIATOON CÓMICS

LLIGI EL QR PER A ACCEDIR ALS TEXTOS DE L'EXPOSICIÓ EN VALENCIÀ, CASTELLÀ, FRANCÈS I ANGLÉS.

MUME Museu Memorial de l'Exili

Nuestra Guerra Civil
LA PITILLERA HUNGARA
el Faro
PACO ROCA
BANDIDOS GENEROSOS
EL VIAJE A LA LUZ
JOSEP IRLA
EL ÀNGEL DE LA RETIRADA
EXILI
IAN GIBSON
LIGERO DE EQUIPAJE
en historieta

FUGIR
CAMINS D'EXILI
Prisionero en Mauthausen
DEPORTADO 4443
Sus hijos ilustrados

CAMPS NAZIS
CAMPS FRANCESOS
02
ELS CÒMICS QUE PARLEN DELS CAMPS DE CONCENTRACIÓ FRANCESOS HO FAN COM A CONSEQÜÈNCIA DE L'EXILI DELS REPUBLICANS. ELS QUE VENEN DE PORTBOU I EL VOLÓ VAN SER UBICATS EN LA SEUA MAJORIA A ARGELÈS (CREAT EL 5 DE FEBRER) I, DESPRÉS, A SANT CEBRIÀ DEL ROSSELLÓ (DIA 7) I BARCARÈS (DIA 9).
PER TOT EL TERRITORI FRANCÈS HI HAGUÉ CAMPS, REFUGIS I TOTA CLASSE D'INSTAL·LACIONS PER ENCABIR ELS REPUBLICANS. QUAN ELS AUTORS DIBUIXEN ELS CAMPS DE CONCENTRACIÓ FRANCESOS APAREIXEN ELEMENTS QUE DISFRAÇQUEN LA SITUACIÓ REAL QUE VAN PATIR-HI ELS INTERNATS: LA SORRA DE LES PLATGES ON ELS VAN CONFINAR MAJORITÀRIAMENT, LA MAR, EL FRED HIVERNAL, LA KABOLA O LA BARRACA, LA MANCA D'HIGIENE, LES MALALTIES QUE ELS CONSUMEIXEN (TIFUS, DISENTERIA...), L'ALIMENTACIÓ ESCASSA, EL MALTRACTAMENT I LA VIGILÀNCIA (GUÀRDIA MÒBIL, SOLDATS SENEGALESOS...). ELS CERCLES DE SOLIDARITAT ENTRE AMICS I COMPANYS, LA FRUSTRACIÓ DE LA DERROTA, EL SOMNI D'UN POSSIBLE RETORN I LA SORTIDA DELS CAMPS. LES REFERÈNCIES A L'ESPANYA FRANQUISTA, ETC. I SEMPRE LA FILFERRADA OMNIPRESENT, SÍMBOL DEL TANCAMENT, DE LA PÈRDUA DE LES LLIBERTATS I DE L'AMBIÈNCIA DE DRETS. HI TROBEM REFERÈNCIES DELS CAMPS D'ARGELÈRS, BARCARÈS, RIBESALTES, GURS, SANT CEBRIÀ O VERNET, TAMBÉ HI APAREIXEN ELS CAMPS NORD-AFRICANS COM ARA EL CAMP MORIANO PROP DE BOGHAR, A ALGÈRIA, O ELS TREBALLS FORÇATS A LES OBRES DEL FERROCARRIL TRANSSAHARIÀ.

INO

OUVRIER

TU
YA

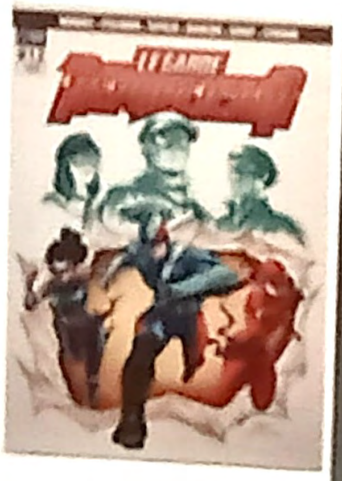

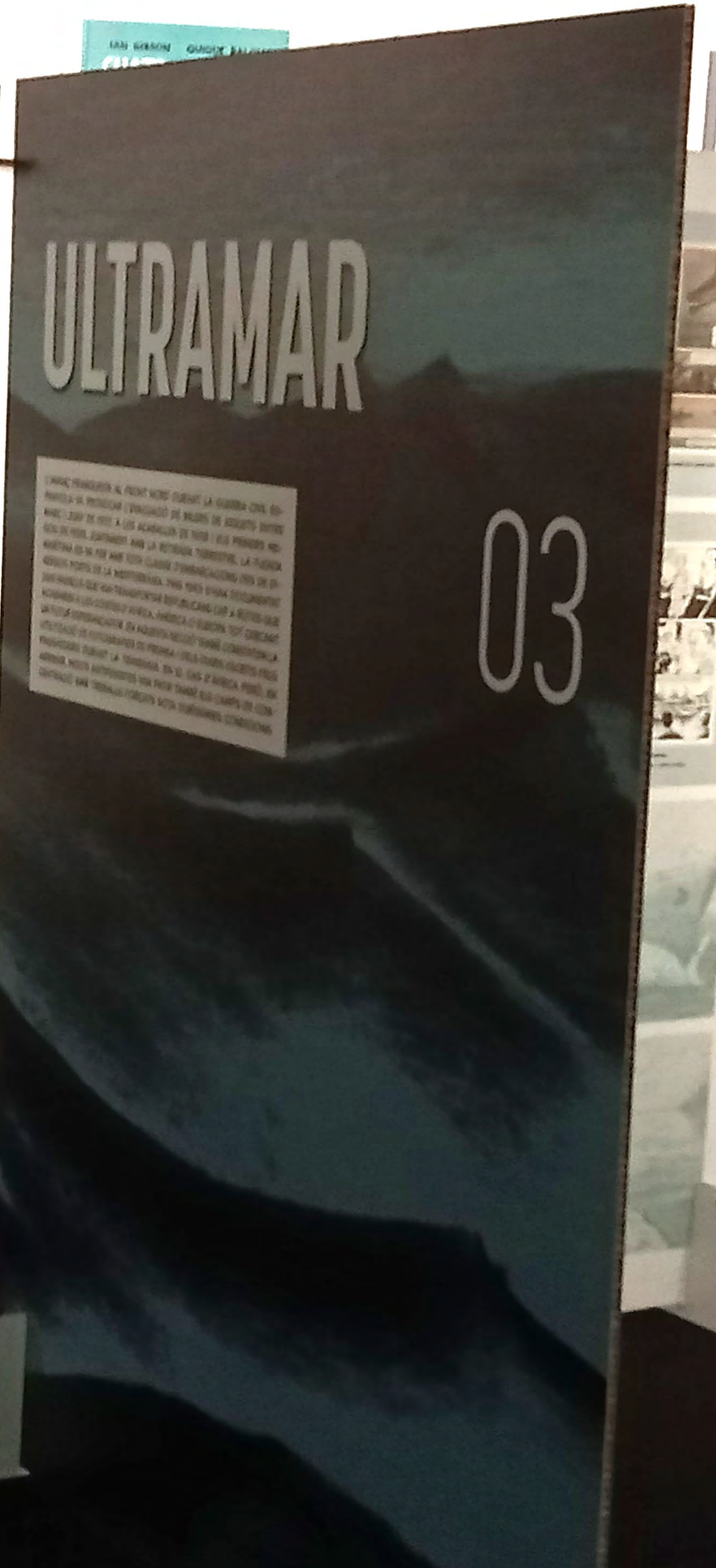
ULTRAMAR
03

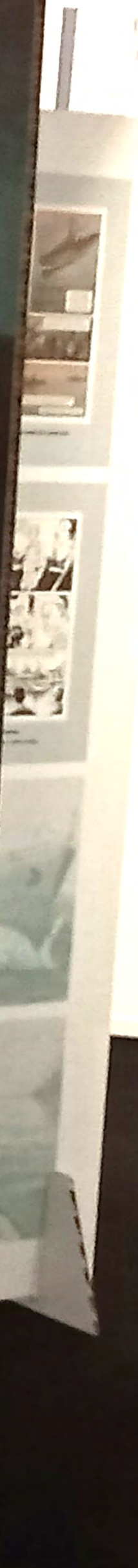

Un largo
silencio

RESISTÈNCIA FRANCESA

CENTENARS D'EXILIATS VAN ESCAPAR DELS CAMPS DE CONCENTRACIÓ FRANCESOS PER UNIR-SE COM A VOLUNTARIS A LA RESISTÈNCIA CONTRA L'OCUPACIÓ NAZI. HO PODEM VEURE A LES VINYETES DE *DOS ÁGUILAS SE UN TIRO O. PRIMAVERA TRICOLOR 2: GUERRILLES DE LA LLIBERTAT*. A MÉS, *FRONTERA DE ORDESA* ENS PARLA DE LES XARXES D'EVASIÓ CREADES PEL MESTRE ANARQUISTA FRANCISCO PONZÁN AL LLARG DE LA FRONTERA PIRINENCA.

GUERRILLA ANTIFRANQUISTA

EN SENTENCIAR LA DERROTA NAZI, MILERS DE RESISTENTS EXILIATS ESPANYOLS VAN FORMAR PART DEL MAQUI ANTIFRANQUISTA. HO VEIEM DE NOU A *PRIMAVERA TRICOLOR 2* AMB MENCIÓ DE L'OPERACIÓ *RECONQUISTA DE ESPAÑA*, O A D'ALTRES CÒMICS QUE ENS PARLEN DE LES GUERRILLES ESTESES PER TOTA LA PENÍNSULA COM *ISORNO*, *EL MOJO O EL VIAJE A LA LUZ*. ALTRES REFERÈNCIES APAREIXEN EN DIVERSOS TÍTOLS COM, PER EXEMPLE, *EL ARTEFACTO PERVERSO*.

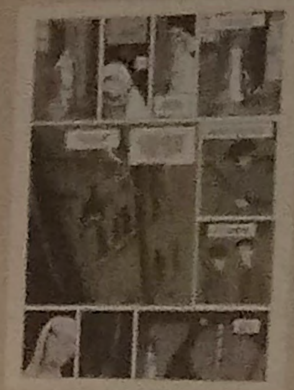

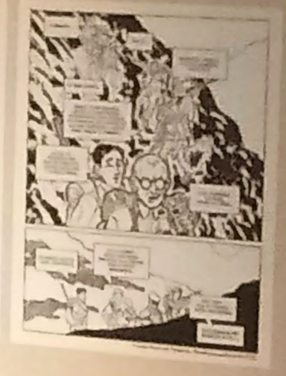

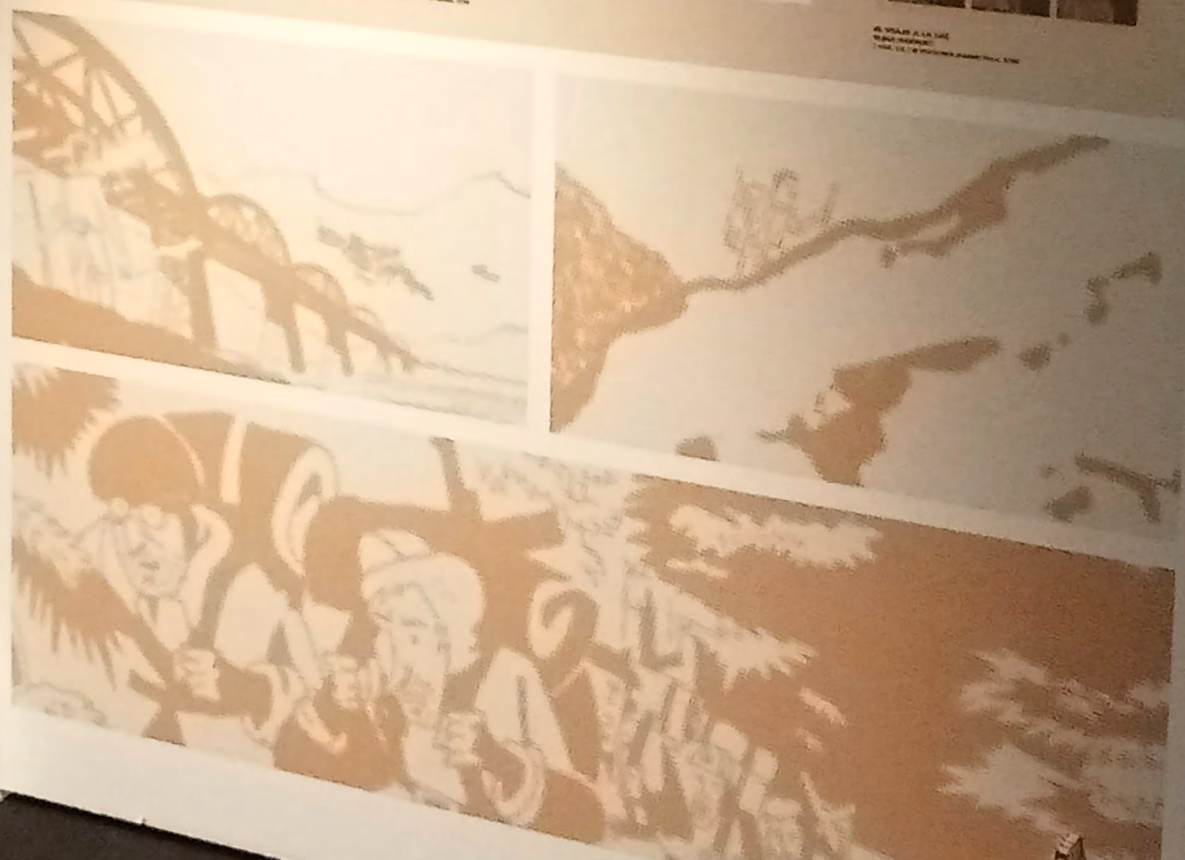

PLOMO Y GUALDA
ENTIERRO MEXICANO DE AZAÑA EN FRANCIA
PRÓLOGO DE LORETO URRACA
NO VOLVERÁN
MANUEL GRANELL
EL PUEQUÉ
JOSEP
AUREL · JEAN-LOUIS MILESI · AUDREY REBMANN
Traducció de Joan-Lluís Lluís
símbol editors
NUEVAS HAZAÑAS B
DANIEL TORRES
PICASSO
EN LA GUERRA CIVIL
EL FOTÓGRAFO DE
Mauthausen
NORMA

EXIL
ANTONIO MACHADO
EL TRESOR DEL LUCIO
Nuestra Guerra Civil
LA PITILLERA HÚNGARA
el Faro
PACO ROCA
BANDIDOS GENEROSOS
Rodrigo Vescovi
DESCONTROL
EL HIJO
DEPORTADO 4443
TOMKA
IL GITANO DI GUERNICA
Ernesto
MARION DUCLOS
L'ART DE VOLAR
EDT

NO VOLVERÁN